

חוץ של חסד

בנין הישיבה הקדושה בירושלים

לעיני אתי כמן ז"ל
בת סוון ובנימין הי"ו

בע"ה • הגליון לכל בית יהודי • בנשיאות הרה"צ שלום ארוש שליט"א • פרשת: בחוקותי • י"ט באייר תשס"ח • 24/05/08 • גליון: 71

ישיבה
ראש
הישיבה

צדיק יסוד עולם ח"ב

שבוע שעבר הבאנו מאמר ראשון העוסק בחשיבות האמונה בצדיקים, ובמאמר זה בס' ד' נמשך לפרט עוד נקודות, מהמעלה והחשיבות של יסוד אמונת החכמים.

ה. האמונה בצדיק היא יסוד היראה ואהבה

כתוב בזוהר הקדוש, שכל עבודה שעובדים את הבורא בלא יראה ואהבה, אינה עולה למעלה, ויראה ואהבה מקבלים אך ורק על ידי צדיקי הדור, כמובא בליקו"מ תורה יז ח"א:
פי' יראה ואהבה אי אפשר להם, כי אם על-ידי צדיקי הדור, כי הצדיק הדור הוא המגלה היראה והאהבה. כי לפעמים יש שנושף אצל אחד אור הצדיק, ואינו זוכה להבין ולראות אורו הגדול; ואף שהוא אצל הצדיק, אינו יכול לטעם ולהבין ולראות אורו הגדול של הצדיק, ששלל-ידו יוכל לבוא לתכלית הטוב וכמו שקצתו גבי עקרונ. שקומם מקצת המכפלה, שהוא שער גן-עדן, שדרך שם עולין כל הנשמות, ואורו גדול מאד, אף-על-פי-כן אצלו היה מקום חשך ואפלה, ועל כן מכרו בשמחה רבה לאברהם, כמובא (זהר ח"י-שנה"ק כ"ח) וכמו כן קשה להאריך אור הצדיק, שהוא מאיר בכל העולמות, מכל שכן בעולם הזה, ואף-על-פי-כן אצלו אינו מאיר כלל, אדברא הוא חשך אצלו-זהה מחמת עכירת המעשים וכסילות השכל, ששלל-ידי מעשים רעים נחשף שכלו בקסילות, דהיינו דעות נפסדות וחקמות נכריות, כמו שכתוב (י'מ"ד ד): "חכמים המה להרר, ולהטיב לא ידעו", כי על-ידי מעשיהם הרעים אינם יכולים להשתמש כלל בשכל להיטיב, כי אם להרר, ועל-ידי כסילות השכל, על-ידי-זה אינו יכול לראות ולהבין אור הצדיק.

נמצא, מי שאינו מסתדל להתקרב לצדיקים, ואינו מתייגע לזכר עצמו ממעשיו הרעים, אע"פ שמקורב באופן חיצוני לצדיק, אינו יכול לעבוד את השם ביראה ואהבה, ועבודתו אינה עולה למעלה ואינה עושה פירות, וכל שכן אם חולק על הצדיקים, שברור למעלה מכל ספק, שאין בעבודתו ממש.

ו. הצדיקים הם גילוי האלוקות ופני השכינה

ובאמת בפנימיות, האמונה בצדיקים היא המביאה את האדם להכרה ואמונה חושית במלכו של עולם, משום שהצדיק הוא הוכחה הברורה ביותר לכן שיש מלך. כי הצדיק בתפלתו גוזר - והקדוש ברוך הוא מקיים, וכן הקדוש ברוך הוא גוזר - והצדיק מבטל, וכל מה שהצדיק רוצה, הקדוש ברוך הוא עושה לו, כמו שכתוב: "צדיק מושל ויראת אלוקים", ודרשו חז"ל: מי מושל בי? צדיק מושל בי. וכן כתוב: רצון יראיו יעשה. ממילא כל מי שרואה את הצדיק פועל בתפלתו, כבר אינו יכול לכפור בבורא.

ז. מה שכתוב בליקו"מ תורה סב:

וכשהצדיק מבטל בתפלתו איזה חייב של מערכת המזלות, אזי יתעורר מהגלוי על הסתום, שיש אלף נמצא, שהוא שומע תפלת הצדיק, ומשדד המערכות ומשנה הטבע, וכל זה יהיה לעתיד, כמו שאמרנו ח"ז (פסחים ס"ח): "עתידים צדיקים להחיות את המתים", וישאר נפלאות:

זה: ויגש אליו יהודאי, דא תקרבתא דמלכא למלכא. ויאמר אליו בי אדוני, שישגינה נבקשת רבמים מהשם יתברך, על אלו הרחוקים; ובר נא עבדך דבר באזני אדני - ולא ישמע עוד אמצעי - ואל יחר אפך בעבדך, על העבר. כי כמוך כפרעה, פרעה, לשון התגלות כי אתה אינך ידוע לפני אדם אלא מהגלוי, ומחמת שאינך ידוע אלא מהגלוי, לפיכך טעו כל אחד לפי טעותו אבל קשאתה מבטל רצונך בשביל רצון הצדיק, כמו

שאמרנו ח"ז (מ"ט ט"ז): "הקדוש-ברוך-הוא גוזר וצדיק מבטל" אזי ידעו מהגלוי על הסתום, כְּשֵׂרֹאִים שְׂמַעְרַכְתְּ המזלות מחיבים איזה גזירה, וצדיק מבטל, אזי ידעו שיש אלף נמצא, שהוא עושה רצון הצדיק. מה פרעה גוזר ואינו מקים פרעה הינו מערכת המזלות הגלויים לכל גזרתם אף אתה גוזר ואינך מקים, פי הצדיק מבטל:

לכן עיקר האמונה בהשם, תלויה בהתקרבות לצדיקים שהם כלולים בהשם בשלמות, ומי שרואה צדיק הוא רואה למעשה את השם, כי הצדיק כולו התגלות אלוקות, ולכן כשרואים את הצדיק רואים אלוקות, ובפרט בעניין התפלה, שהצדיק מתפלל - ורואים מיד נסים ונפלאות, וכמו שמפורסמים מעשים בלי סוף, על צדיקים "בעלי שם", שהמונים נהרו לביתם, כדי שהצדיק יתפלל עליהם ותהיה להם רפואה שלמה בודאי.
וזו עוד סבה, מדוע האמונה בצדיק מעוררת כזו התנגדות אצל כל מי שיש בו כפירה, כי הוא מרגיש היטב, שאם הוא לא יכפור בצדיק, הוא יהיה חייב להאמין בהשם, לכן הוא חייב לסלק את הדבר הזה מדעתו, והוא מתחזק בליצנות ביתר שאת וביתר עז. זה דבר מצוי מאוד בעולם, שאנשים אומרים: מה!?! להאמין בצדיק!?! בן אדם!?! אם כבר להאמין, תאמין בהשם! למה צריך בן אדם? וכשמדברים עמם ממעלת התקרבות לצדיקים וההליכה בדרך צדק, וכמה חשוב לבוא ולבקש מהם שיתפללו בעדו, ויברכו אותו וכד', הם אומרים: אני חסיד של השם. אני מסתדר ישירות עם השם. מה אני צריך את צדיק הזה, ואת צדיק הזה, יש את השם...!

אבל באמת כל דבריהם הבל, כי הבורא בעצמו מנהיג את עולמו על ידי הצדיקים, המושלים בתפלתם בעליונים ובתחתונים, כמו שכותב רבינו הקדוש, בליקו"מ ח"ב, תורה א', שכל העולמות כולם מקבלים כוחם מהבעל תפלה, כמובא: "אמר רבותינו, זקרונו לברכה (מד"ד) בראשית, פ' י': "אין לך כל עשב ועשב, ואין לו כוכב ומזל, שמקה אותו ואומר לו: גדל. וכל כוכב ומזל מקבל כח מכוכבים שלמעלה ממנו, והעליון-מהעליון ממנו, עד שמקבלים כח מהשמים העליונים, כמו שאמרנו (תיקוה"ז, תי" מ"ד, ע"ט): "כל כוכבא ליון דא מן דא, סהרא ליו מן שמשא" וכו', "כי גבה מעל גבה" וכו' (קהלת ה'), והם כלם בחינת לווים זה מזה וזה מזה, עד שמקבלים ולווין מהשמים העליונים, והשמים מקבלים מהעליונים מהם, גבוה מעל גבוה, עד שכלם מקבלים משך הכל, שהוא דבר ה', כמו"ש (תהלים ל"א): "בדבר ה' שמים נעשו וברוח פיו כל בצאם" ועל-כן השאזנין לתפלה, אין יריכוין לרפואת העשבים, פי התפלה היא בחינת דבר ה', שהוא שרש הפלי' ע"כ. נמצא, הצדיק שהוא הבעל תפלה, הוא למעשה שורש כל ההשפעות, וממנו מקבלים כולם.

למעשה, מי שכופר בצדיקים, וטוען שהוא מאמין בהשית, הוא משקר, כי הוא באמת כופר בהשם, כמו שרבינו הקדוש כותב על הפסוק: "ששתו בשמים פיהם ולשונם תהלך בארץ" (תהלים ע"ט):

"כי עכשו נתפשט האפיקורסות שהתרה הרצועה לדרך סרה על כל הצדיקים ועל כל ראי, והוא כמו מי שפושט לשונו נגד כל העולם שאינו משגיח על כל האעלם. ונאמרת זה האפיקורסות הוא נגד השם יתברך בצמצו, אף שהם בושים לדרך בפייהם על השם יתברך, על כן הם מהפכין אפיקורסות שלמה לדרך על העולם. וזהו "ששתו בשמים פיהם", שבאמת מה שמדברים בפייהם הוא באמת למעלה בשמים, כי עקר דבריהם נגד השם יתברך כביכול כנזכר לעיל, אך "לשונם תהלך בארץ", שמחמת שבושים לדרך בפייהם נגזו יתברך, על-כן לשונם תהלך בארץ

שפושטין לשונם נגד העולם... אבל באמת "ששתו בשמים פיהם". (שיחות הר"ן לח)

ז. השתלשלות התורה והאמונה היא על ידי הצדיקים ובאמת, זהו רצונו יתברך, שיהיו צדיקים בעולם, ובני אדם יתקדו אל הבורא דווקא דרכם, וכל מה שברא את העולם, היה אך ורק משום שצפה שיהיו צדיקים כאלו, המושלים בתפלתם, ומתענוג שהיה לו מכך שצפה שיהיו אלו הצדיקים, הוא ברא את כל העולמות, כמו"ש: "סוף דבר הכל נשמע, את האלהים ואת מצוותיו שמור - כי זה כל האדם" (קהלת), ואמר "חז"ל: לא נברא העולם אלא בשביל "זה", דהיינו הצדיק שירא את השם באמת, ובפרט הצדיקים האמיתיים יחידי הדורות, שאי אפשר בשום פנים ואופן להתקרב אל השם בלעדיהם, כמו שמוא בליקו"ה (חו"מ הל' הפקר ונכסי הגר הל' ג): שמעתי מרבינו ז"ל לענין התקרבות ישראל להשם יתברך, שקודם שיש צדיק אמתי בעולם, אזי כל מי שרוצה להתקרב להשית יכול להתקרב. אבל אחר שכבר נמצא צדיק אמתי, מנהיג ישראל אמיתי אזי אי אפשר לשום אדם להתקרב להשם יתברך כי אם על ידו דייקא. **עד כאן לשון רבי נתן.**

כי הקדוש ברוך הוא בודאי נאמן לדרך שבה עבר האור שלו והדעת שלו יתברך, שהיא דרך הצדיקים המגלים אמונתו בעולם, ולכן, הוא לא יתן שמישהו יעקוף את שליחו הנאמנים, ואי אפשר בשום פנים ואופן להתחבר אליו יתברך, אלא אך ורק אם מתחברים ל"צינור", שדרכו השתלשלה התגלות אלוקותו ואמונתו ואורו יתברך, היינו אותם הצדיקים שהם נאמנים לקודמים להם, והם הצינור הקיי והדך שדרכו עובר אורו יתברך ומתגלה בעולם, ורק מי שמתחבר אליהם ומתבטל לדעתם, אזי הוא נעשה עוד חוליה בשרשרת הנאמנה, והשם בוחר בו להמשיך דרכו את אורו, למי שמתחבר אליו, וכן הלאה וכן הלאה.

וכשרבינו אמר "צדיק", כוונתו לכל צדיק אמיתי ממש רבינו ועד ביאת משיח, כולל כל הצדיקים, שאי אפשר להתקרב להשם יתברך מבלי להיות מקושר ומבוטל לכולם, ובעיקר צריך להיות הביטול לצדיקים יחידי הדורות, ממשיכי דרך התורה וקיום התורה בעולם.

המלחמה העיקרית

ועתה, אחרי שלמדנו שכל תיקון העולם ושלמות האמונה, והאהבה והיראה והענוה וכו' וכו' - תלויים בקרבת הצדיקים, לכן מובן, שעל עניין זה מתגבר היצר הרע, ויור מכל דבר אחר, והוא מנכיס באדם התגרות גדולה, ואינו מניח לו להתבטל לצדיק בשלמות, והוא נלחם בכל מי שרוצה להתקרב לצדיק, הרבה יותר ממה שנלחם במי שמאמין בבורא ומקיים מצוותיו, בלא אמונה בצדיק, כי מה אכפת לו שיאמינו בבורא, מאחר ובלי הצדיק לא תהיה זו לעולם אמונה שלמה ואמיתית, ולא תהיה זו אמונה שתבא לתכלית של הבריאה, לכן רוב התגברות היצר הרע על האדם היא בנקודה זו של אמונה בצדיק.

לכן כל דורש אמת, לא יניח עצמו שירמו אותו, ויתבונן היטב אל תוך לבו, ויחפש ויפושט בפינות נפשו, ויסקל את כל האמת הגאוה והרצון לכבוד שיש בו, ויסתכל את ורק על האמת לאמיתה, ויבקש ויתחנן לפני הבורא, שאי את עיניו לאמת האמת, ויזכה אותו להתקרב לצדיקים האמיתיים, וללכת בדרך צדק, ולהתבטל אליהם בביטול גמור, וכן בודאי יזכה לרפואת וגאולת נפשו, ולהיות מהזוכים לחיי העולם הבא.
וכמוכּוּן - כבר בעולם הזה מונבטח לו לחזות בנועם השם ולבקר בהיכלו. אמן סלה.

שכר מצוה מצוה

אם בחקתי תלכו ואת מצותי תשמרו ועשיתם אתם (ויקרא כו ג)

ופירש רש"י: "שתהיו עמלים בתורה" ומובא בגמרא ברכות דף כח: כת: "תנו רבנן... ביציאתו מהו אומר מודה אני לפניך ה' אלהי ששמת חלקי מיושבי בית המדרש... שאני עמל והם עמלים אני עמל ומקבל שכר והם עמלים ואינם מקבלים שכר" וכבר הקשה החפץ חיים ז"ל וכי מי שעמל בעבודות גשמיות אינו מקבל שכר? וא"כ במה שונה העמל בתורה מהעמל הגשמי? ועיין מה שתיירץ.

ויתכן לפרש שכוונת הגמרא כך היא "אני עמל" היינו מי שלומד תורה והוא עמל בה עצם זה שיש בידו את הזכות לעמול בתורה שהיא יקרה מזהב ומפנינים זה עצמו השכר שלי שאני זוכה לעמול בתורה שאין יותר מתיקות ממנה אך העמל בדבר הגשמי עצם העמל היא רק גורמת לסבל, וזה מה שפירש רש"י: "אם בחוקתי תלכו" היינו מי שהולך אחר הקב"ה בתמימות כמו חוק שהוא בלי טעם ולומד את התורה בשביל שה'

ציוה אזי שכרו הוא שהוא יהיה עמל בתורה ולא בשאר דברים ושכרו יהיה מעצם העמל בתורה (ספר מבקשי ה')

הבא להיטהר אומרים לו המתן! אם בחקתי תלכו ואת מצותי תשמרו ועשיתם אתם (ויקרא כו ג)

ופירש רש"י: "שתהיו עמלים בתורה" "עמל" זהו שלב שעדיין לא רואים בו תוצאות ורק בעתיד יגיעו התוצאות. וזהו עיקר שמחתו של הקב"ה שהיהודי עמל בתורה ומתייגע בעשיית מצוותיו על אף שהוא לא רואה תוצאות ובכל זאת הוא ממשיך לרצות ולכסוף וממתין ומצפה מתי יפתחו לו, אדם זה בסוף זוכה לכל הברכות הכתובות בתורה אבל זהו התנאי הראשון של פרשתינו שעלינו לזכור ולחזור ולזכור כי "הבא להיטהר אומרים לו המתן" (מחשבה טובה) ****

פירקי אבות

הנסיון שלי!

השבו נלמד בפירקי אבות פרק ד.

במשנה ח' כתוב: "הוא הנה אומר, אל תהי דן יחידי, שאין דן יחידי אלא אָחַד..." משנה זו באה ללמדנו מוסר עצום שאדם אסור לדון את חברו לבד אלא הוא צריך לצרף לדין זה קודם את עצמו ולחשוב האם הוא היה מתנהג אחרת ועומד יותר טוב בנסיון זה? וא"כ כיצד אתה דן את חבריך יחידי? כי רק ה' יודע הנסתרות ורק הוא דן יחידי (רביד הזהב)

ההתחדשות!

בפ"ד משנה כ כתוב "אֵלֵישַׁע בֶּן אֲבִינָה אֹמֵר, הַלּוּמֵד יִלְד לָמָּה הוּא דוֹמָה? לְדוֹי כְּתוּבָה עַל נֵיר חֲדָשׁ. וְהַלּוּמֵד זָקֵן לָמָּה הוּא דוֹמָה? לְדוֹי כְּתוּבָה עַל נֵיר מְחוּק." לכאורה יש להבין ומה יעשה אדם שלא זכה ללמוד תורה בקטנותו? אלא, התנא בא להשימיענו שישנו אדם שלומד בבחינת ילד עם חיות וחשק ומבלי שום טרדה אדם זה תורתו ברורה ככתב על גבי נייר חודש לעומת זאת כאשר האדם לומד בבחינת זקן בלי חשק ובלי חיות אזי תורתו אינה ברורה ומטושטשת, (יפה נוף)

אהבת חיים והנה במאמרים אלו המעטים, שהבאנו עד כה בימים אלו של ספירת העומר ראינו רק מקצת מן המקצת מגודל העון של שנאת חנם ואופן תיקונו, אבל האיש הנובן אם רק ירצה להתבונן בדרכיו עוד יותר, ימצא עוד כמה ענינים שעל ידיהם יזדרז להסיר שנהא מלבו, ולהאוב את חבריו כנפשו:

והנה אחי ורעי, אחרי שידענו כי החסא והעון העיקרי שגרם לחורבן בית מקדשנו וסיבת אריכות גלותנו, הוא העון של שנאת חנם בין איש לרעהו, על כן כשאנו רוצים ומצפים שיבנה בית מקדשנו, מחוייבים אנו לתקן את אשר קלקלנו, ובאותו עון שחטאנו אנו צריכים לתקן, ועל פי מה שאמרו חז"ל עשה אדם חבילות של עבירות ועשה כנגדן חבילות של מצות:

והתיקון לזה העון הוא, שיעול כל אחד בפנשו לאהוב את כל אחד ואחד מישראל בין בגופו ובין בממונו, ולחוס על כבודו וממונו של חברו כשם שחס על כבוד וממונו עצמו, ועל זה הזהרנו במצות ואהבת לרעך כמוך וכמו שכתב הרמב"ם ז"ל, ולא לחנם נקראים אנו בשם חלק ה', כדכתיב כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו. ומלבד זה צריכים אנו לדעת כי ענין זה של הבאת שלום בין אדם לחבריו, הוא מהדברים שאדם אכול פירותיהם בעולם הזה והקרן קיימת לו לעולם הבא, יהי רצון שנוזה לנהוג כבוד אחד בשני ואדרבא נוזה רק לראות תמיד במעלת השני אכ"ר (ספר אהבת ישראל - פרק ב להפחץ חיים)

הרב יצחק א.

מחנך בת"ת "שלום בניך"

את עצמי הוא הולך אחריי לכל מקום" הם משפטים מוכרים מפי האחים הגדולים. חשוב להיות ערניים לרגישות זו אצל האח הגדול ולשוחח עימו על כך. מותר וחשוב לבקש עזרה מהילד הבכור אך הכל בגבול הטעם הטוב! לא להפוך אותו להורה נוסף.

אז מה בכל זאת עושים כדי להקטין את היריבות בין אחים?

- 1. זכרו תמיד: גם ילדים גדולים צריכים ששמות לב- והרבה!
2. הקפידו לא להתערב לטובת ילד זה או אחר באמצע הוויכוח. במידת הצורך דאגו ששניהם ינצחו (או יפסידו) באותה מידה.
3. ילדים טוענים בפני ההורים "אתם אוהבים אותו יותר ממני" - שימו לב! חשוב לבדוק מנין נובעת הרגשה זו ומה אתם, כהורים, עושים בצורה לא מודעת, ובכך מחזקים הרגשה זו אצל אחד מילדיכם.
4. זכרו, ויכוח קולני בין אחים הוא לא דווקא סימן לשנאה/יריבות ביניהם. כל עוד אין שימוש בכוח או באלימות אל תתערבו. הסו אותם בשקט, למדו אותם כיצד "רבים" בסופו של דבר בע"ה הם יסתדרו.
5. זכרו, התערבות של הורה בוויכוח בין הילדים גורמת לילדים להרגיש מופלים לרעה ומגבירה את הכעס ביניהם.
6. אפשר לילד הגדול להיות לבדו עם חבריו, בלי להוסיף לו "זנב" - את האח הקטן אחריו.
7. אל תדרשו מהאח הגדול דבר שאינו מתאים לו רק כדי לספק את צרכי אחיו הצעירים. לכל ילד יש זכויות/חובות משלו מעצם מיקומו הכרונולוגי במשפחה.
8. הקפידו לגדול עם ילדיכם. לילדים בגילאים שונים יש דרישות וצרכים שונים. היו גמישים.
9. הימנעו מלהטיל על ילדיכם הבכור כישורי הורות-אם הוא מתנגד לכך בנחרצות, אתם ההורים של ילדיכם!
10. מריבות בין אחים מפתחות כישורי התמודדות למצבי יריביות. עדיף בין אחים (כאשר אתם שולטים במצב) מאשר עם זרים.
11. אל פחד, ילדיכם מתווכחים - משמע יש קשר ביניהם! חנכו אותם ע"י דוגמא אישית לנהל ויכוח ודין בדרך ארץ.
ונסיים בדברי הגמרא (מסכת נדה דף ע"ב) מה יעשה אדם ויחכם? אמר להן: "ירבה בישיבה וימנע בסחורה" אמרו- הרבה עשו כן ולא הועיל להם. אלא יבקשו רחמים ממי שהחכמה שלו שנאמר: "כי ה' יתן חכמה מפיו דעת ותבונה"... מאי קא משמע לן דהא בלא הא לא סגי. זה בלא זה לא מספיק. לכן- כמובן גם בחינוך הילדים, הרבה עשו כן ולא הועיל להם. לכן, הרבו בחינוך נכון והעצה היא חשובה- הרבו תפילה לה' יתברך שתזכו שילדיכם ילכו בדרך טובים, אמן!

להתערב או לא להתערב?

שאלה: האם מריבות, ויכוחים או מלחמות- בין אחים, הם חלק בלתי נפרד מחיי המשפחה? האם אנו, ההורים, תורמים להתפתחות יריבות זו? ואיך, אם בכלל, על ההורים לנהוג כאשר יש ויכוח או מריבה בין האחים?

תשובה: ראשית עלינו לדעת, שהמשפחה הינה המקום הראשון שבו הילד מתנסה, עוד מגיל ניקות, בפיתוח מערכות יחסים בין השווים לו- כמו עם אחיו, למשל: לוותר, להתחלק בדברים, לשחק בתור ולא לנסות לרמות ולעקוף, לשלוט על רגשות, לא להרביץ, להתחייב, לעמוד בהתחייבויותיו. למשפחה יש כאן תפקיד חשוב מאוד והוא- להיות המקום הבטוח ביותר, כדי שהילד יוכל לבטא את עצמו ואת רגשותיו בלי לפחד מדהייה. בתוך ביתו, הילד יכול לבטא את אשר על לבו, להיות הוא עצמו. הוא יכול להתעקש על רצונותיו, הוא יכול לבטל את התחייבויותיו ולראות מהן ההשלכות לכך.

המשפחה אמורה להיות המקום הבטוח כדי לאפשר לילד לבחון את כישוריו מול השווים לו. ולכן, המריבות, הוויכוחים, ואף החצקות בין אחים זהו חלק בלתי נמנע של החיים בתוך משפחה. יחד עם זאת, כהורים, ה' יתברך הטיל עלינו תפקיד חשוב מאוד- להיות מודעים ולעקוב אחר ההתנהגות של הילדים. וכמובן לחנך ע"י דוגמא אישית והדרכה, למידות טובות ולהאבה בין האחים. ולמגר את היריבות והקנאה בין האחים, על מנת להכשירם להיות יהודים שרים ושלא תהיה ח"ו פגיעה ביחסים ביניהם. פגיעה שיכולה ח"ו להימשך שנים רבות, גם בהיותם בוגרים ובעלי משפחות בעצמם.

לפחות לא להרוס!

פעמים ואנחנו מחוסר ידיעה, תורמים למריבות או לקנאה בין האחים שגורמת ליריבות וכו' נביא מספר דוגמאות לטעויות הנפוצות ביותר:

א. העדפות- הורה אחד או שניהם, לפעמים "מחורבים" לילד אחד יותר מאשר לאחרים, מסיבות שונות (כדוגמה: הילד הזה מזכיר להורים משהו מסוים, מקומו בסדר הלידה (בכור או בן זקונים). העדפה זו, שלרוב אינה מודעת, גורמת לקנאה ויריבות תמידית בין האחים, שכן האחים האחרים "נלחמים" כדי לקבל את אותה העדפה, ובמקביל- מנדים/פוגעים באח המועדף. זוהי ממש טעות נפוצה ועלינו לזכור את מאמר חז"ל: "ואמר רבא בר מחסיה אמר רב חמא בר גוריא אמר רב לעולם אל ישנה אדם בנו בין הבנים משבילי משקל שני סלעים מילת שנתן יעקב ליוסף יותר משאר בניו נתקנאו בו אחיו ונתגלגל הדבר ויערז אבותינו למצרים. (שבת י"ב)

כוחו של רשב"י!!!

בי שמעון בן יוחאי. הבטיח שלא תשתפח תורה מישׂראל על ידו. עומדים אנו בפתחו של הילולת התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי זיע"א ועלינו לדעת שכל תורתנו שלומדים אנו היום ושהיא לא השתכחה מאיתנו זה הכל רק בזכות רשב"י כמו שהגמ' מספרת במס' שבת דף קלח: 'קִשְׁנָנְסוּ רבתינו לקרם בְּיַבְנֵה אַמְרוּ: עֲתִידָה תוֹרָה שֶׁתִּשְׁתַּפַּח מִיִּשְׂרָאֵל וְאָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאִי שְׁלֹא תִשְׁתַּפַּח. שְׁנֵאמַר: "כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי זָרְעוֹ". וְכֹאן הַדְּבָרִים צְרִיכִים מַעַט בִּיאור, מְדוּעַ הַבְּטָחָה זֹאת נִאמְרָה דוּחָק עַ"י רִשְׁבִּי וְלֹא עַ"י שָׂאָר רַבּוֹתֵינוּ שְׁהֵיוּ שֵׁם?

ונראה לענ"ד לבאר בס"ד כי כל התנאים חזו ברוח קודשם שיגיע זמן שיהיה קשה לעם ישראל ללמוד תורה מחמת ריבוי הצרות והתגברות כוח הטומאה בעולם ובפרט בדור האחרון שלנו ולכן הם לא הבטיחו, אך ר' שמעון בר יוחאי משראה כן אזי קיבל על עצמו להקל ולהוריד מעל עם ישראל את תוקף גלות הדעת שיצטרכו לעבור במשך כל הדורות ובפרט בדור האחרון ע"י כן שלמד תורה בכוח במערה שלושה עשר שנים מתוך צער ודוחק עד אין קץ ומתוך ייסורים בלי שיעור ובכוח זה זכה לשבר ולהפחית את כוח הטומאה, ומשום כן כבר יכל להבטיח שלא תישכח תורה מישׂראל, כי על ידי לימוד תורה בכוח זוכים להשיב את החן והשיבות לעם ישראל, וזה כוונת ר' יוסף חיים בעל ה'בן איש חי זיע"ע בפיטו שחיבר על ר' שמעון בר יוחאי "תורתו מגן לנו, היא מאירת עינינו, פירוש ע"י תורתו שלמד מתוך צער ודוחק היא מגנה עלינו והיא מאירת עינינו גם בזרות החשוכים הללו. וזה הפירוש שר' שמעון הבטיח שלא תשתפח תורה מישׂראל על ידו. "על ידו" דייקא כי ידו הוא לשון תפילה היינו מי שיבא אצלו ויבקש אצלו בוודאי שיפעל בשבילו ישועה, וכן מי שנמצא על ידו פירושו לידו אזי הוא יזכה לקבל מהשפע שהצדיק משפיע רק כל מה שצריך זה לעמוד לידו ולהתבטל איליו

נמצא שרק בזכות רשב"י זוכין אנו היום לשקוד על דלתי התורה על אף כל המניעות של יצר הרע וחילוליו, ומשום כן שמחים אנו בהילולתו של רשב"י ונוהגים אנו לעשות הדלקה, לרמז בזה שהתורה היא אש ובזכותו של רשב"י לא נשתכחה מאיתנו אלא אדרבא כח התורה מוסיף והולך מדור לדור, כמו שמביא רבינו הקדוש שסופי תיבות של הפסוק "כי לא תשכח מפי זרעו" הם סופי תיבות של "יוחאי" פירושו שע"י זרעו של יוחאי לא תשכח התורה. יהי רצון שבזכות התנא הקדוש רשב"י נזכה שהתורה הקדושה תבער בלבנו ותערב לפינו ולזרענו עד עולם, ושיתגשמו כל משאלתנו ברו"ג אכ"י.

יכול לפטור העולם

לרגל יומא דהילולא -ר' שמעון בר יוחאי זיע"א- ח"י אייר ל"ג בעומר

סיפר לו על שליחותו במקום ועל הוראת רבו הרבי מקוריץ כי הוא זה שיוכל להיות השליח לסייע בעדם. "מה רצונך ממני?" שאל ההלך הנראה בדמות ערבי. "מה לי ולכם? הנח לי ואלך לדרכי." אך ר' יעקב שמשון לא הרפה ועמד על שלו כי הוא הוא השליח להצלת יהודי טבריה. נכנע האיש והורה לר' יעקב שמשון לבוא בעקבותיו. עלו השניים על גבי חמורים ויצאו לדרך אל הלוא נודע...

מרחוק נראה באופק ההר מירון בו טמון התנא האלוקי ר' שמעון בר יוחאי. ליבו של ר' יעקב שמשון פעם בחזקה. דרך ארוכה עשינו עד הגיענו הנה. והנה הובילני האלמוני אל מערת הרשב"י זיע"א. "המתן כאן" פנה האלמוני אל ר' יעקב שמשון.

שעה תמימה המתין לו לאלמוני מחוץ למערה, הוא לא העז להמרות את פיו ולהרהר אחריו. הרגשת מה החלה משתחלת בליבו של ר' יעקב שמשון. "לא מדובר בו בערבי או בסתם אלמוני, כנראה מדובר בו באחד מל"ו צדיקים נסתרים". הרהר בינו לבין עצמו.

בתום השעה יצא האלמוני ההוא מפתח המערה, עניו אדומות מבכי ואור קורן מעל פניו. "הוא מת." הודיע חגיגת לר' יעקב שמשון. "הוא מת וגזרתיו בטלו". הגיע בשורת הישועה. כעת החל מגולל שיחה עם ר' יעקב שמשון וסיפר כי לומד הוא את ספר הזהר בעיון וכשנתקל בשאלה פונה אל ציון התנא ומבקש תשובה ברורה. גם הפעם כשנפגשו עוד בבירות היו פניו מועדות אל עבר ציון הרשב"י לקבל מענה לשאלה. לאחר ששאל לרשב"י את שאלתו וקיבל מענה החל מתחנן על נפשם של יהודי טבריה ומתפלל בדמעות שליש בעבורם. תוך כדי תפילתו שמע את התנא האלוקי ר' שמעון בר יוחאי מתפלל עימו: "היא רעוא, שהמושל ימות במיתה משונה, ותבטל הגזירה." וכך היה.

נפרד ר' יעקב שמשון מהצדיק נסתר במילות תודה. ומהתנא הקדוש ר' שמעון בר יוחאי, וחזר אל בני עירו השמחים והנרגשים עם הפדות והישועה. בזכות התנא האלוקי ר' שמעון בר יוחאי.

הישועה היתה כ"כ קרובה, וסמוכה אל העיר טבריה. אך כדי לקבלה היה עלינו לנדוד רחוק. הן ר' שמעון בעצמו העיד כי י"כול הוא לפטור העולם מן הדין", ומה זה בשבילו לפטור בני עיר אחת? על אחת כמה וכמה...

בבכי על עדת קהילתו הנתונים בצרה וסיפר לרב מרא דאתרא. הצטער הרב צער גדול, ויותר מכך הצטער על שלא היה ביכולתו וביכולת קהילתו לעזור בעניין. "בני קהילתי הם עניים אשר בקושי רב מקיימים את מחיתם היומית חודשית וק"ו שלא יהא בידנו לעזור אפילו מחלק מזער מהסכום הדרוש". ותוך כדי כך געו שניהם בבכיה על רוע הגזירה. נראה היה כי כלתה אליהם הרעה שכן זמן נוסף לעבור דרך קהילות נוספות לא היה לו, ישבו ובכו ובכו...

תוך כדי בכיה נרדם ר'

רבימשהיחיאלמלבערטוב נכד היהודי הקדוש מביא בהקדמה זו"ל: "את חומרי הבנין שאב מתורתם של המהר"ל... רבי נחמן מברסלב בעל הליקו"מ ספר עיון מקובל ורצוי ביותר בפולין... וכן המליץ בפני אחד מהתלמידים... ואמר לו קח נא לשלמות רוחך את תורת המהר"ל ורבינו נחמן מברסלב זיע"ע.

יעקב שמשון והנה חולם חלום ולפניו ניצב מורו ורבו ר' פנחס מקוריץ זיע"ע ומושיט לו ידו: "שלום עליכם, מדוע בוכה אתה ביום שבת קודש?" סיפר לו תלמידו על הצרה ועל אי פתרון לבעיה. "ובכל זאת אין להיעצב ביום שבת קודש, הרבה שלוחים למקום. אתן לך עצה לפתרון הבעיה". האזין ר' יעקב שמשון לדברי רבו בקשב רב והקלה גדולה הרגיש מיד. התעורר ר' יעקב שמשון משנתו ושמחה רבה הציפה את ליבו, גם לרב המרא דאתרא היושב לצידו נתן מילות חיזוק כי שבת היום וצריך להתחזק בשמחה גדולה "ישועת ה' כהרף עין" חיזק את עצמו ואת הרב היושב צידו.

יום ראשון עם שחר השקים קום ר' יעקב שמשון התעטף בטלית ותפילין התפלל שחרית בדבקות עילאית. מיד אחר כך יצא אל רחוב העיר בחשאי ועקב אחרי העוברים ושבים אשר ברובם היו ערביי המקום, עניו שוטטו אחר הדמות שהורתה לו הרבי בחלום. לפתע צדו עניו את אותה הדמות. יחף רגליים החגור חגורה עבה במונתיו ורץ ריצה קלה. "סליחה אדוני עצור נא מריצתך" דלק אחריו השליח מארץ ישראל. וכשזה עצר בפתאומיות.

זרה קשה ונוראה נחתה על יהודי העיר טבריה כרעם ביום בהיר. מושל העיר שהיה מטבעו שונא ישראל מושבע מצד אחד, ותאב בצע מצד שני חיפש עילה להעליל על היהודים ולמצוץ מהם את כספם עד הפרוטה האחרונה. משלא מצא עילה צודקת, החליט לגזור עליהם גזירה ללא כל סיבה. כרוזים ומודעות ענק פורסמו בכל העיר כולה בשם המושל האכזר, כי על יהודי העיר טבריה לאסוף לקופתו סכום עתק אשר אוזן לא שמעיתה, תוך זמן קצר שהוקצב. ואם לא יגורשו כל יהודי העיר טבריה מעירם ללא רחם, ובהשאירם אחריהם את כל אשר להם.

גזירת גרוש קשה לצד גזירת איסוף הממון הרב ניצבה כעת לנגד עיניהם של היהודים, ידוע ידעו הם כי גזירתו של המושל גזירה היא, ועומד הוא בדיבוריו ומדקדק במ כעל קצו של יוד. אך יותר מזה ידעו, כי גם אם ימכרו את כל רכושם של כל יושבי העיר, לא יצליחו להגיע לסכום אדיר זה ואף לחלקו.

ישבו ראשי העיר לטכס עצה כיצד לקדם את פני הרעה, ולהשיג את הסכום הרב, והחליטו כי הברירה היחידה היא לאמץ את השיטה הישנה ולזכות את יהודי התפוצות במצוות "פדיון שבויים".

כשליח דרבנן מטעם קהילת יהודי טבריה הוחלט לשלוח את רבי יעקב שמשון משפיטיבקה, תלמיד תלמידי הבעש"ט הקדוש ובפרט תלמידו של ר' פנחס מקוריץ זצ"ל שנפטר זמן מועט לפני המעשה. ר' יעקב שמשון קיבל על עצמו את התפקיד בכובד ראש ובאחריות מלאה שכן חיי קהילה שלמה תלויים בו כעת.

את פעמיו שם הישר אל עבר בירות שם מתקיימת חיי קהילה יהודית תוססת. לבירות הגיע עם ערב שבת, ומיד התכונן לקבל את פני שבת המלכה. יהודי הקהילה קבלוהו בסבר פנים יפות ומאירות, 'אורח מארץ ישראל' זהו דבר יקר. הוא הוזמן אחר כבוד להתארח בבית המרא דאתרא. וזה תוך זמן קצר תהה על קנקנו ונוכח לדעת כי האורח מארץ ישראל מיוחד במינו, צדיק ובעל כשרונות. השניים הרבו לדבר בניהם בתורה וגמרא ונהנו זה במחיצתו של זה. בין כך ובין כך התגלגלו הדיבורים על סיבת בואו של ר' יעקב שמשון מארץ ישראל. כשאך נזכר בסיבת בואו, למרות ששבת היתה החל ממרר

כל מיני מוחות

פתחו מוח של יפני, ומצאו כל מיני בטריות פתחו מוח של אמריקאי, ומצאו כל מיני חוטים פתחו מוח של ישראלי, ומצאו כל מיני מערכות מתוחכמות פתחו ראש של טיפש, ומצאו חוט דק מצד לצד, גזרו באמצע והאוזנים נפלו.

ואמר לו רבו: "אם היה מתאכזר שלא ליתן מאומה מן הלחם היה פועל שיהיה פרוסה לכל ישראל עד ביאת הגואל ומכיוון שנתת רק מחצית הכיכר רק בזמן שאתה חי יהיה פרוסה לעם ישראל".

מעולם לא עבר עליו צמות לילה בשונה, וסיפר הרה"ק ר' חיים מצאנז זצ"ע שבכל לילה היו מעוררים אותו מהשמים והיו קוראים אותו בשמו "מנחם קום עמוד על רגלך" ויום אחד שמע שהיו קוראים אותו: "רבי מנחם קום עמוד על רגלך" והתענה וביקש מהקב"ה שיחלו מלקרוא לו רבי ולא הצליח לפעול על כך.

בשנת תקנ"ו התמנה לרב בעיר רימנוב ושם שהה עד סוף ימיו.

רבי מנחם מענדל היה מזהיר מאוד ללימוד הלכה ותוס' בעיון, ויום אחד שאלו הרה"ק החוזה מלובלין האם יש לו חסידים? וענה לו ב"ה יש לי חסידים, ושאלו שוב החוזה ובמה מתבטאת חסידותם? ענה לו הצדיק באשר הם מתמידים בלימוד הלכה ותוס' בעיון, אם כן ענה החוזה: "אלו חסידים אמיתיים".

באחרית ימיו איזן והתקין תקנות לעצור בעת התלבושות הפרצות עפ"י דרכי אומות העולם.

בראשית שנת תקע"ד התחברו יחד שלושת הרועים הלא הם: רבי מנחם מענדל והחוזה מלובלין והמגיד הק' מקוז'ניץ זצ"ל. לשם המטרה הנשגבה שהציבו נגד עיניהם, והוא להביא את משיח צדקינו, ראשית שלחו שליח למרום אל סנוגון של ישראל רבי לוי יצחק מברדיטשוב זצ"ל באשר הוא הבטיח לפני פטירתו שלא יסקוט ולא ינוח עד אשר יביא את הגואל. לתפקיד שליחות זה נבחר הרה"ק החוזה מלובלין זצ"ע, כשנדע על דבר השליחות לתלמידו היהודי הקדוש מפשיסחא זצ"ע הפעיר בו שלא יעשה כן מכיוון שבטוח הוא שיפטר בעד כך מזה העולם, והיהודי הקדוש לקח על עצמו את השליחות הזו ולאחר כמה נפטרו היהודי הקדוש זצ"ע, אמנם פשוטו הרבים דבר הבאת המשיח אל עלתה בידם, ואת הסיפור הזה קראו הצדיקים בשם "מעשה הנפילה".

לאחר מעשה זה חלה רבי מנחם מענדל וכוחותיו הלכו ואזלו עד יום ל"ג בעומר שנת תקע"ה, ביום ההוא טיהר וקדיש עצמו בסילודין, וישב על כסא קדשו ואמר בשפת האידיש: "אוי גייט אוף מיר אוועלט" "אוי הולך לעבור עלי עולם" ושמע זאת רבי נפתלי מרופשיץ ויתמרמר בכבי ותמרמר ואמר לו: גלה לנו רבינו אמתי יבוא משיח ומה יהיה לנו? ויאמר להם: הנה בעת שיגעתי בכל כוחי להמציא את משיח צדקינו אז לא

החזקתם בעבודתי וכעת כבר חלפה שעתה, וסיים עוד יעבור עליכם צרות רבות ורעות רח"ל, עדי יבוא משיח צדקינו בגאולה העתידה, ויותר לא יזכר מאומה ואז פרוחה נשמתו בקדושה וטהרה, ואולם לקול היללות שצעקו שם עם הרה"ק מרופשיץ חזרה נשמתו אל גופו עד ליום המחרת ביום ל"ד בעומר שאז מסר בחזרה את נשמתו אל בורא העולמים. ואת מקומו מילא תלמידו ר' צבי הכהן מרימנוב זצ"ע.

אמר כי הוא הולך אלי עולם ויחזיק טובה למדליק נר לעליו נשמתו. על רבי מנחם מענדל מרימנוב הקדוש ככל שוכנתו תכלה היריעה ושבחיו וסיפוריו לא יכלו, אך דבר אחד נתפלל: יהי רצון שנזכה לילך בדרכיו הקדושים וזכותו הקדושה תהיה מגן וציונה עלינו אכ"ר.

לה תולדות איש האלוקים הרה"ק ר' מנחם מענדל מרימנוב צצוק"ל.

נולד לאביו הרה"ק ר' יוסף חריף אבדק"ק פינטשוב ולאמו מרת ליבא שהייתה נכדת ה"ט" ובעל המגלה עמוקות זצ"ל. למד בישיבה בעיר ברלין אצל ר' דניאל יפה ז"ל, וכן למד בישיבת הרה"ק ר' שמואל שמעלקא מניקלשבורג זצ"ל. שם גם למדו צדיקי עולם: החוזה מלובלין, המגיד מקוז'ניץ והר" שלמה מקשאנוב זצ"ל, ושם כרת עמם ברית עולם.

על התמדתו הנפלאה מסופר שהיה לומד בספר ה"רי"ף (לרבינו יצחק אלפסי ז"ל) הרבה מאוד עד שזכה לסיימו מאה פעמים, ובפעם המלא התחיל לבכות וכמו מדבר הוא עם ה"רי"ף ז"ל והיה אומר: "הלא אנכי זכיתי ללומדך מאה פעמים ומה לימדתני? הלא עדין לא זכיתי ליראה אמיתי! ותון כדי שהוא גועה בבכיה נרדם על ספר ה"רי"ף ונגלה לו ה"רי"ף בחלומו ואמר לו: דע כי אתה שורש נשמתו ומפני זה הגיע לך היתוררות כה רבה,

אמנם אם אתה רוצה להגיע ליראת הרוממות, סע לעיר ליד'ענסק ושמה אצל הרה"ק רבי אלימלך מליז'ענסק זצ"ל תמצא מנוקשך, וכשהיך משנתו לא התמהמה אפילו רגע והחיש פעמיו תכף ומיד אל בית הצדיק.

ותכף שנכנס אל בית הצדיק נתן לו את ידו ויאמר לו הרה"ק רבי אלימלך זצ"ל: "שלום עליכם על יד הקדושה שלכם מחכה אני כבר כמה שנים"

ומאז נקשרה נפשו בנפש הצדיק ר' אלימלך מליז'ענסק עד כדי התבטלות גמורה.

במשך השנים שהתגורר אצל רבו בליז'ענסק היה רבי מנחם מענדל זצ"ע בעל תפילה בימים הנוראים, שנה אחת כאשר הגיע הזמן לעבור לפני התיבה החביא עצמו וסירב לעבור לפני התיבה עמו מכיוון שסבר שחזן שצריך להיות בעל תפילה בימים הנוראים צריך שלא יעבור עליו מיום ט"ו באב יום אחד בלי לימוד גמרא ויום אחד היה טרוד בנסייעה בדרכים ולא עלה בידו ללמוד גמ' ע"כ לא רצה לעבור לפני התיבה.

היה חי בדקדוקי עניות נוראים עד כדי כך שחמיו דרש ממנו שיגרש את העניות הנוראה ששרתה בביתם, ואז גירש חמיו מביתם והדירים מכל נכסיו, ויקבע לו הצדיק דינה לעצמו והתגלגל תחת שואת העוני והמחסור, וזוגתו הייתה מפרנסת את הבית ממלאכת הטייה, ומרוב העניות הלכה יום אחד לקבוצ מעט תפוחי אדמה מהיער, והילדים התקוטטו בעצמם מי ילקק את שאריות המזון השאר בקדרה, ומרוב צער זרקה את התפוחים באומרה: "עדיף למות בפעם אחת מרעב מאשר לחיות בחרפת רעב שכזו", אולם שהתקרבה לבית שמעה את בעלה

כיצד נשנן הוא את פסוקי דזמרה אז אמרה עדיף לחיות בחרפת רעב שגן ולשמעו נעימות פסוקי דזמרה שכאלו וחזרה ללקט את התפוחים שזרקה.

פ"א ראה בעלה שיש לבני ביתו לחם שלם ורצה לקחת את הלחם ולתתו לרבו רבי אלימלך ז"ל וחטפו והלך לו לרבי אלימלך וצעקה עליו אשתו כי אין לה בלום לתת לילדים, ותכן חצי לחם לה וחצי לחם בא לתת לרבו,

שאלות למו"ר ראש הישיבה
תפילות או תפילת אחר?

האסורים", וכעין זה כתב הרא"ם שהיכן שאינו יכול לכוון ולהתפלל בעצמו כגון בזמן סכנה צריך הוא את תפילת אחרים. אך לגבי חולי מצוינו גמרות לכאורה סותרות למדרש זה שרש"י הביא על תפילת החולה על עצמו. והוא במס' ברכות ה: ששם מסופר ש' יוחנן היה חולה ונכנס רבי חנינא אליו ורצה להקימו ונתן לו ידו והקימו, ושואלת הגמ' ש' יוחנן יקים את עצמו, ומתורת הגמ' "אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורים", וא"כ כיצד עולה בקנה אחד גמ' זו עם המדרש שיפה תפילת החולה על עצמו והרי אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורים?

וקושיה זו היא קושיית הראשונים, ובגור אריה תירץ שבדאי אין זו קושיה, שבתפילה לא שייך "אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורים", מכיוון שהוא מבקש מבורא העולם והוא לא מתיר את עצמו אלא בורא העולם מתיר אותו, וזה ההבדל בין שעת הסכנה שדיברנו למעלה ששם האדם עצמו לא נותנים לו משמים את כוח התפילה, ולכן שם צריך הוא סיוע מכוח אחר אך בחולי זה מתרת החולי שיעשה תשובה ויתפלל, ומה שאמר ליה "תן לי ירך והקימו" אין הכוונה שיתפלל ויעבור אלא שנתן את ידו פירוש שחזקו ועודדו לתפילה. וזה כוונת הגמ' במסכת בבא בתרא דף קטז.

שאלה
ומשיב

כותב רבינו הקדוש בספר המידות (תפלה ח"א, אות יא) שתפלת האחר מועילה יותר מתפלת עצמו. ע"ש. אולם כתוב בתורתנו הקדושה "וישמע אלוקים את קול הנער" (בראשית כא) ופירש רש"י "מכאן שיפה תפלת החולה מתפלת אחרים עליו והיא קודמת להתקבל" ע"ש. ושאלתי היא איך זה מסתדר? כי פעם אחד אומרים שהתפלה של האחר מועילה יותר מהתפלה שהאדם מתפלל על עצמו, ומצד אחד אומרים שהתפלה של האדם עצמו מועילה יותר מהתפלה של האחרים.

תשובה:

מקור ספר המידות הוא מהגמ' במס' סנהדרין דף צ"ה. ושם מסופר על דוד המלך שישבי אח של גולית נעץ חרב בקרקע ורצה שדוד המלך ע"ה יפול עליו ויחנק וימות ואבישי בן צרויה אמר שם קדוש והעמיד את דוד בין שמים לארץ ושם מביאה הגמ' את הפס' "ויעזרו לו אבישי בן צרויה" ופי' רב יהודה אמר שפערזו בתפילה" ומכאן לומד רבינו הק' רב סנהדרין שתפילת האחר מועילה יותר ואפי' אם המידות צדיק וזמן סכנה שיהא לא של חולי תועיל תפילת האחר יותר ועל זה אמרת הגמ' "אין חבוש מתיר עצמו מבית

תפילות

המפלל על חברו נעה תחילה.

נא להתפלל לרפואת נחמן בן שולמית,

מו"ר הרב שלום בן ימנה שליט"א הרב אליעזר בן עטיה שליט"א הרב מרדכי אליהו צמח בן מזל טוב שמואל אייזיק חזקיהו בן תהילה, יניב בן מרים זב"ק: שמואל בן ציפורה, זוג' אודל בת דליה, ולהצלחת כלל ישראל.

הלך בגן האמנה

שיעור מורה בשבוע הבא.

יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'
---	ירוחם	קרית שמונה	י-ם	חולון

לברור כתובת השיעור חייג: 052-8952031

פרשת בחוקות

י-ם	ת"א	חיפה	בא"ש
18:59	19:14	18:07	19:16
20:16	20:19	20:20	20:18
20:53	20:50	20:54	20:51

הפרשה: "ה' עוזי ומעוזי" (ירמיה ט"ז)
פרקי אבות פרק ד'

חוויה רוחנית בלתי נשכחת!

מוסדות "חוט של חסד" מזמינה אותך להצטרף לנסיעה לקברו של רבי נחמן מברסלב באומן, ולעוד קברי צדיקים באזור. עם הרבנית מרים ארוש תליט"א בט"ו בסיוון. הזרזי והבטיחי מקומך עוד היום

חייגי עכשיו: 02-5812210

י"ל ע"י מוסדות "חוט של חסד" רח' שמואל הנביא 13 ירושלים טל' 052768-0002 פקס 02-5826205 ת.ד. 57669-ם alonchut@gmail.com WWW.BRESLEV.CO.IL